

Pidetään politiikka puhtaana vihapuheesta

Vihapuhe on vihaa lietsovaa viestintää, joka tuottaa yhteiskunnassa eriarvoisuutta ja aiheuttaa turvattomuutta myös lapsille ja nuorille. Vetoamme päättäjiin, ehdokkaisiin ja kaikkiin muihinkin aikuisiin: näytetään yhdessä lapsille ja nuorille hyvää esimerkkiä eduskuntavaalien 2027 alla ja osoitetaan, ettei maassamme hyväksytä vihapuhetta tai syrjintää.

Vihapuhe tuottaa yhteiskunnassa eriarvoisuutta vaiennamalla joitakin ihmisryhmiä ja heikentämällä niiden mahdollisuuksia osallistua. Se voi johtaa ihmisryhmien epäinhimillistämiseen ja jopa heihin kohdistuvaan väkivaltaan.

Vihapuheeseen on puututtava, vaikka se ei ole helppoa. Aikuisilla on velvollisuus näyttää lapsille ja nuorille esimerkkiä kunnioittavasta kielenkäytöstä, vihapuheeseen puuttumisesta ja sen kohteeksi joutuneiden tukemisesta.

Päättäjillä on vihapuheen kitkemisessä erityinen vastuu. He käyttävät sananvaltaa yhteisistä asioistamme ja näkyvät yhteiskunnassa kaikille. Jos päättävässä asemassa oleva solvaa muita ihmisiä, osa ihmisistä tulkitsee sen luvaksi toimia samoin. Jos päättävässä asemassa oleva ei puutu, on puuttuminen muillekin vaikeampaa.

YK:n rotusyrjinnän vastainen komitea [on elokuussa 2026 esittänyt](#) vakavan huolensa siitä, että poliitikkojen ja julkisuuden henkilöiden rasistinen vihapuhe on lisääntynyt Suomessa. Komitean mukaan valtio johdon tulee viipymättä julkisesti tuomita vihapuhe ja ryhtyä toimiin sen kieltämiseksi puolueissa.

Myös [YK:n lapsen oikeuksien komitea](#) on ollut syvästi huolestunut Suomessa jatkuvasta syrjinnästä ja kehottanut tehostamaan sen, vihapuheen ja viharikosten torjuntaa. [EU:n perusoikeusviraston](#) mukaan Suomi koetaan yhdeksi Euroopan rasistisimmista maista.

Millaisen yhteiskunnan me haluamme lapsillemme rakentaa?

Lapset ja nuoret kohtaavat syrjintää ja vihapuhetta arjen ympäristöissään, kuten koulussa. He ottavat herkästi mallia aikuisilta ja oppivat toimimaan kuten näkevät toimittavan. Yhteiskunta, jossa joistakin ihmisryhmistä puhutaan halveksuen, heikentää lasten ja nuorten turvallisuutta. Aikuisten vihapuhe ja rasismi on kasvualusta myös nuorten radikalisoitumiselle.

**ÄLÄ KÄÄNNÄ
KATSETTASI**

Vihapuheen käyttöä ei voi puolustaa sananvapaudella. Sananvapaus ei anna lupaa loukata muiden perusoikeuksia tai ihmisarvoa.

Vetoamme kaikkiin päättäjiin, viranomaisiin, kasvattajiin, mediaan ja kansalaisiin:

- osoita esimerkilläsi, että suomalaisessa yhteiskunnassa ei ole sijaa vihapuheelle;
- edistä puheillasi jokaisen ihmisarvoa kunnioittavaa keskustelukulttuuria;
- opettele tunnistamaan vihapuhe ja puuttumaan siihen;
- tue vihapuheen kohteeksi joutuneita yksilöitä ja ihmisryhmiä;
- näytä lapsille ja nuorille, että eri mieltä voi olla kunnioittavasti;
- rakenna vaaleja, joissa ei käytetä vihapuhetta tai muita halventavaa viestintää;
- vahvista näillä tavoin lasten ja nuorten turvallista kasvu-ympäristöä.

Pidetään politiikka puhtaana vihapuheesta

Vihapuhe on...

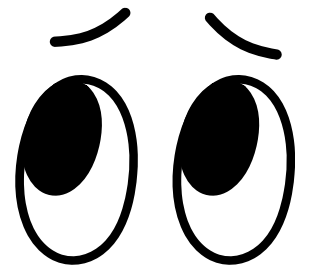
- viestintää, joka lietsoo vihaa ihmistä tai ihmisryhmää vastaan esimerkiksi ihonvärin, etnisen alkuperän, uskonnon, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuolivähemmistöön kuulumisen perusteella;
- johonkin ihmisryhmään kohdistuvan väkivallan tai syrjinnän hyväksymistä tai siihen kannustamista;
- ihmisten tai ihmisryhmien epäinhimillistämistä vertaamalla heitä eläimiin tai loisiin;
- aina haitallista, toisinaan myös rikos.

Se voi olla...

- sanallisia loukkauksia, häirintää, uhkaamista, halventamista tai panettelua;
- kuvia, meemejä tai symboleita, jotka halventavat tai pilkkaavat jotain ihmisryhmää;
- eleitä tai ilmeitä, jotka lietsovat vihaa jotain ihmisryhmää kohtaan.

Vihapuhe ei tarkoita samaa kuin...

- vihainen puhe tai ärtymys;
- epämiellyttävä, kriittinen tai eri mieltä oleva puhe;
- faktapohjainen keskustelu väestöryhmistä tai yhteiskunnallisista ilmiöistä;
- yksittäisen henkilön tai ryhmän toiminnan arvostelu;
- puhe vihasta;
- puhe vihapuheesta.

Me allekirjoittaneet vaadimme, että vihapuheeseen, rasismiin ja syrjintään puututaan Suomessa kaikilla yhteiskunnan tasoilla. Jokaisella lapsella ja nuorella – ja aikuisella – on oikeus elää ilman pelkoa syrjinnästä tai vihapuheesta.

ADHD-liitto ry, Alli Paasikiven Säätiö, Aseman Lapset ry, Auta Lasta ry, Barnavårdsföreningen i Finland rf, Ebeneser-säätiö - Lastentarhamuseo, Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry, Erityishuoltojärjestöjen liitto EHJÄ ry, Familia ry, Förbundet Hem och Skola i Finland, Hyvinvointilomat ry, Imetyksen tuki ry, Invalidiliitto ry, Itla - Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiö sr, Isät Lasten Asialla ry, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry, Kasper - Kasvatus- ja perheneuvonta ry, Kehitysvammaisten Tukiliitto ry, Kehitysvammaliitto ry, Kesälukioseura ry, Kirkkopalvelut ry, KOTA - Lasten ja nuorten hyvinvointi ry, Lastenliitto ry, Lastensuojelun Keskusliitto ry, Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry, Marttaliitto ry, Nuorten Kotkien Keskusliitto - Unga Örnars Centralförbund NKK ry, Nuorten Palvelu ry, Nuorten Ystävät ry, OmaKamu ry, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ, Osallisuuden aika ry, Parasta Lapsille ry, Pelastakaa Lapset ry, Perhehoitoliitto ry, Perhekuntoutuskeskus Lauste, Pesäpuu ry, Plan International Suomi, Sateenkaariperheet ry, Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry, Sosiaalijohto ry, SOS-Lapsikylä, Stiftelsen Bensow, Suomen Demokratian Pioneerien Liitto ry, Suomen Icehearts ry, Suomen Lastenkulttuuriliitto, Suomen Lastenlääkäriyhdistys ry, Suomen Monikkoperheet ry, Suomen nuorisokeskusyehdistys ry, Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry, Suomen Pelastusarmeijan Säätiö sr, Suomen Settlementiliitto ry, Suomen UNICEF ry, Suomen Uusperheiden Liitto ry, Suomen Vanhempainliitto ry, Vamlas - Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö sr, Vammaisperheyhdistys Jaatinen ry, Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry, Vesaisten Keskusliitto ry, Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry, Yhteiset Lapsemme ry, Yksin vanhempana ry

Lisätietoja antavat: johtava asiantuntija Ira Custódio, ira.custodio@lskl.fi, p. 050 591 8525 sekä viestinnän ja vaikuttamisen johtaja Juuli Hurskainen, juuli.hurskainen@lskl.fi, p. 050 3533 480

Jos et ole varma, mikä on vihapuhetta ja mikä ei, löydät täältä hyödyllisiä ohjeita:

www.lskl.fi/vihapuhe

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

ÄLÄ KÄÄNNÄ
KATSETTASI